

Minister Finansów

Warszawa, 2 lipca 2024 roku

Sprawa: Interpelacja nr 2949 w sprawie cyfrowej waluty Europejskiego Banku Centralnego - Magdalena Filipek-Sobczak
Znak sprawy: PM6.054.4.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację pani poseł Magdaleny Filipek-Sobczak przekazaną na piśmie z dnia 10 czerwca 2024 r. (nr 2949), w sprawie cyfrowej waluty Europejskiego Banku Centralnego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ad 1.

Na podstawie art. 128 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, to Europejski Bank Centralny ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji banknotów euro w Unii. Banknoty takie mogą emitować Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym w Unii. Tym samym Państwa Członkowskie mogą emitować monety euro, z zastrzeżeniem zgody Europejskiego Banku Centralnego co do wielkości emisji. Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Europejskim Bankiem Centralnym, może przyjąć środki w celu zharmonizowania nominałów i specyfikacji technicznych wszystkich monet przeznaczonych do obiegu, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia należytego ich obiegu w Unii.

Zgodnie z przepisami projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia cyfrowego euro – COM(2023) 369, **cyfrowe euro jest ustanawiane jako „cyfrowa forma jednej waluty”**.

Zgodnie natomiast z motywem 8 projektu, „Europejski Bank Centralny w ramach wykonywania uprawnień przyznanych mu na mocy Traktatów jest uprawniony do emisji cyfrowego euro oraz do upoważniania krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro, do jego emisji. Na podstawie tych uprawnień i zgodnie z ramami prawnymi określonymi w [projekcie] Europejski Bank Centralny powinien mieć zatem możliwość podejmowania decyzji w kwestii emisji

cyfrowego euro oraz terminów i wysokości kwot emisji, a także w kwestii innych szczególnych środków, które są nierozdzielnie związane z jego emisją, oprócz banknotów i monet”.

Ponadto zgodnie z motywem 15 „w strefie euro banknoty i monety euro są jak dotąd jedynymi prawnymi środkami płatniczymi zgodnie z art. 128 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) oraz art. 10 i 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 974/98 w sprawie wprowadzenia euro”. Na tej podstawie w opinii Ministerstwa Finansów można wnioskować, że **od momentu wejścia w życie rozporządzenia, cyfrowe euro będzie cyfrową formą waluty euro, posiadającą status prawnego środka płatniczego w państwach członkowskich strefy euro.**

Dodatkowo należy wskazać, że art. 4 projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro stanowi, że zgodnie z Traktatami Europejski Bank Centralny ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji cyfrowego euro, natomiast emisję cyfrowego euro mogą prowadzić Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne. Wydaje się zatem, że projekt Komisji Europejskiej zakłada, że przepisy Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dają podstawę również do emisji cyfrowego euro, a nie tylko banknotów euro. Niemniej należy mieć na względzie, że przywołane brzmienie projektowanych przepisów rozporządzenia może ulec zmianie w toku prac i negocjacji nad przedmiotowym rozporządzeniem.

Ad 2.

Przepisy dotyczące „warunków niezbędnych do przyjęcia euro” o których mowa w art. 139 ust.1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również pozostałe przepisy Traktatu **nie są zmieniane przepisami projektu rozporządzenia w sprawie ustanowienia cyfrowego euro**, więc status Polski jako państwa członkowskiego objętego derogacją się nie zmieni do czasu spełnienia warunków niezbędnych do przyjęcia euro i potwierdzenia tych okoliczności w stosownych unijnych procedurach decyzyjnych. Ponadto, **rozporządzenie dotyczące ustanowienia cyfrowego euro w żadnym stopniu nie odnosi się do celu dopełnienia się unii walutowej wszystkich państw członkowskich UE.**

Zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej, potencjalna emisja cyfrowego euro nie ma na celu zastąpienia waluty euro w formie fizycznej, a jej uzupełnienie, poszerzając ofertę **instrumentów płatniczych** dostępnych dla konsumentów przede wszystkim ze strefy euro. Założenie to jest odzwierciedlone w jednym z trzech projektów zaproponowanych w ramach pakietu jednej waluty (ang. Single Currency Package), a mianowicie w projekcie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie statusu banknotów i monet euro jako prawnego środka płatniczego – COM(2023) 364, gdzie podkreślone zostało znaczenie waluty euro w formie gotówkowej.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że projekty rozporządzeń dopuszczają oferowanie usług płatniczych związanych z cyfrowym euro takim grupom użytkowników jak np. osoby odwiedzające oraz osoby fizyczne i prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro. **Oferowanie tych usług drugiej ze wskazanych grup jest jedynie możliwe pod warunkiem spełnienia określonych w rozporządzeniu warunków.**

Zgodnie z motywem 53. projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro, **umowy i porozumienia dotyczące świadczenia usług płatniczych związanych z cyfrowym euro lub płatności w różnych walutach z wykorzystaniem cyfrowego euro powinny być zawierane na zasadzie dobrowolności**, a Europejski Bank Centralny powinien współpracować z krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w celu dokonywania płatności w różnych walutach z wykorzystaniem cyfrowego euro.

Ad 3.

Zgodnie z przepisami projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia cyfrowego euro – COM(2023) 369, należy wskazać, że cyfrowe euro będzie mogło być dystrybuowane wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro („w państwach członkowskich objętych derogacją”) na określonych w tym projekcie warunkach.

W rozdziale piątym projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro, określone zostały przepisy regulujące dostęp do cyfrowego euro i korzystanie z niego poza strefą euro, co jest zależne od tego, czy osoby fizyczne i prawne mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim spoza strefy euro czy w państwie trzecim.

Dostęp do cyfrowego euro i korzystanie z niego w państwie członkowskim spoza strefy euro są możliwe na zasadzie dobrowolności oraz po spełnieniu dwóch następujących warunków:

- 1) państwo członkowskie spoza strefy euro składa odpowiedni wniosek i zobowiązuje się do spełnienia szeregu warunków;**
- 2) Europejski Bank Centralny i krajowy bank centralny spoza strefy euro zawierają porozumienie określające niezbędne środki wykonawcze.**

Dostęp do cyfrowego euro i korzystanie z niego w państwie trzecim są również możliwe w przypadku spełnienia dwóch następujących warunków:

- 1) Unia i państwo trzecie zawierają umowę międzynarodową, przy zobowiązaniu się przez państwo trzecie do spełnienia szeregu warunków;
- 2) Europejski Bank Centralny i krajowy bank centralny spoza strefy euro zawierają porozumienie określające niezbędne środki wykonawcze.

Na koniec należy podkreślić, jak wskazano powyżej, że prace nad projektami rozporządzeń w zakresie pakietu jednej waluty (ang. Single Currency Package) jeszcze trwają i ostateczny kształt przepisów może się różnić od tych zaproponowanych przez Komisję Europejską.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop
podsekretarz stanu